

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

Quæstio I. Quæ Conditiones requirantur ad Confessionem
Sacramentalem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

cujus confitens antea fuit oblitus ; ergo, cum adhuc maneat, nihil obitat, quin possit deservire ad duo Sacramenta, cum censetur virtualiter multiplex.

Corollarium de moribundo,

63. Inferunt proinde Doctores, posse moribundum propter instans periculum mortis à Confessario absolvi audito uno, alterove peccato ; & deinde, si super sit tempus, auditis per otium cæteris, iteratò absolvi in virtute doloris præcedentis. Quod si quis velit eadem peccata repetere, ac denuò confiteri, tunc plures Doctores volunt, dolorem esse renovandum : quamvis nonnulli contradicant.

DISTINCTIO VII.

De Confessione, quæ est altera Pars materialis Sacramenti Pœnitentiæ.

Q U Æ S T I O I.

Quæ Conditiones requirantur ad Confessionem Sacramentalem ?

Confessio variè sumitur,

I. Confessionis nomen variè solet accipi. I. Pro Confessione cujuscunque veritatis : & sic confiteri sumitur Joan. I. *Et confessus est, & non negavit.* II. Pro Confessione Fidei : sic sumitur Marci 8. *Qui me confessus fuerit coram hominibus, &c.* III. Pro Confessione laudis, quam DEO deferimus ob ejus beneficia, opera, & attributa : & sic frequentissimè sumitur in Psalmis, & alibi passim in S. Scriptura. IV. Pro Confessione judiciali in Foro externo : in quo sensu dici solet : *Propria confessio est optima probatio.* V. Pro Confessione Sacramentali, prout hæc est altera pars materialis Sacramenti Pœnitentiæ ; & in hoc sensu agitur hic de Confessione.

Et quomodo in proposito ?

Confessio Sacramentalis, quid, & quomodo necessaria ?

2. Definitur autem Confessio Sacramentalis taliter : *Confessio est accusatio legitima de proprijs peccatis, facta coram Sacerdote, ad eorum veniam impetrandam virtute Clavium.* Ubi ly, *accusatio*, stat loco generis, reliqua ponuntur loco differentiæ ; prout ex professo dictum fuit *Tract. 10. Dist. 3. num. 1. & seqq.* ubi explicando quartum Præceptum Ecclesiæ, simul de institutio-

ne,

ne, atque necessitate Confessionis Sacramentalis, fusiùs agitur.

3. Quantum igitur nunc attinet ad alia, atque inprimis ad conditiones Confessionis Sacramentalis, earum sedecim communiter à Doctoribus enumerantur, hisce versiculis comprehensæ :

*Sit simplex, humilis Confessio, pura, fidelis.
Atque frequens, nuda, & discreta, libens, verecunda.
Integra, secreta, & lacrymabilis, accelerata.
Fortis, & accusans, & sit parère parata.*

4. Observandum tamen, non omnes istas conditiones esse simpliciter necessarias ad Confessionem, benè tamen utiles, ac valde proficuas; prout patet præsertim in illis duabus conditionibus, quòd sit *Frequens*, & *Accelerata*. Nam, licèt sit confutissimum, atque utilissimum, post admissum peccatum gravius quamprimùm confugere ad Sacramentum Pœnitentiæ per veram peccatorum Confessionem, ad id tamen homo non obligatur. (a) Neque tenetur quis per se loquendo, ac extra certos casus (b) intra annum sæpius confiteri, quamvis procul dubio id sit utilissimum, ac summè commendandum. Porro cæteræ conditiones, commodè ad hæc tres reducuntur, nempe, quòd Confessio sit *Dolorosa, Vera, & Integra*: de quibus singillatim loquendo, sit

5. CONCL. I. Confessio Sacramentalis necessariò debet esse *Dolorosa*. Patet hoc ex eo: quia Confessio debet fieri cum vero dolore de peccatis, ac firmo proposito non peccandi de cætero; ut proximè dictum est *Distinct. præc. Quæst. 4. per totum*.

6. Ad hanc conditionem reducuntur plures aliæ ex enumeratis sedecim; ut illa, quòd Confessio sit *Humilis*; id est, ut pœnitens cum humilitate cordis, nec non & humili corporis exterioris compositione, utputà genibus flexis, & capite nudato, si vir est, neque infirmitas excuset, peccata sua confiteatur.

7. Item, quòd sit Confessio *Libens*; id est, voluntaria, & ut ipsa cum animo recipiendi Sacramentum peragatur. Cui tamen conditioni non obstat, quòd quis confiteatur propter obligationem præcepti, aut ad eam inducatur timore excommunicationis, infamiæ &c. dummodò adsit animus verè confitendi.

K k k k k 3 ac

Conditio-
nes eius se-
decimæ

An omnes
necessariæ ?

(a) Ut di-
ctum Tr.
10, Dist. 3.
n. 5, 7. & 8.

(b) De his
vide loc.
cit. n. 9.
& seqq.

Reducuntur
ad tres.

1 Confessio
sacramen-
talis debet
esse Doloro-
sa & sic

Humilis.

Libens.

ac recipiendi Sacramentum, & nullum aliud ex necessario requiritur deficiat.

Discreta.

8. Huc ulterius reducitur, quod Confessio sit *Discreta*; & hoc ex eo, quod poenitens utatur honestis & discretis verbis in sua Confessione, maximè in explicandis peccatis carnalibus. Vel maximè autem Confessio debet esse discreta in eligendo prudente atque erudito Confessario, qui sciat discernere inter lepram & lepram, ac debita remedia & consilia dare, maximè si poenitens habeat casus difficiliore.

Corollarium.

9. Ex quo proinde inferitur cum Bonacina *disp. 5. de Poenit. quest. 5. sect. 2. punct. 2. §. 2. num. 17.* & alijs, quod, si poenitens, dubius de contractu v. g. usurario, eligat Confessarium, quem novit esse indoctum, putans, se propter ipsius infortiam non obligandum ad restitutionem; non solum non excusetur à restitutione, verum etiam teneatur iterum confiteri. Hic enim non videtur habuisse debitum dolorem, cum firmo proposito vitandi peccata in futurum.

Verecunda.

10. Insuper ad Confessionem dolorosam revocatur illa conditio, quod sit *Verecunda*; hoc est, quod poenitens corde & ore debeat præferre verecundiam, ne sicut fabulam, aut historiam, impudenter narret peccata sua. Et certè, si quis cum risu proponat peccata, quomodo is præsumi poterit habere verum dolorem de peccatis suis? Unde severè talis erit admonendus, adhibitis motivis etiam gravioribus, ad eliciendum dolorem requisitum pro Sacramento Poenitentiae ritè suscipiendo.

Lacrymabilis; &

11. Ulterius huc spectat alia conditio, nempe quod Confessio sit *Lacrymabilis*. Non quod ad Confessionem requirantur lacrymæ sensibiles seu exteriores, quandoquidem hæc non sunt in nostra potestate; sed quia debet fieri cum lacrymis cordis, id est, cum vera displicentia, atque interno dolore de peccatis, firmoque emendationis proposito. Unde hæc particula idem importat, ac *Confessio dolorosa*.

Parere parata, & quomodo?

12. Tandem huc reducitur, quod Confessio sit *Parere parata*, in quantum poenitens debet accedere animo parato ad obediendum Confessario in his, in quibus tenetur ipsi obedire; puta, in acceptanda poenitentia, in vitandis occasionibus proximis peccatorum, in restitutione male ablatorum, si facultas suppetat, & huiusmodi: alioquin enim poenitens non haberet firmum emendationis propositum.

13. CONCL.

13. CONCL. II. Confessio insuper debet esse *Vera*; ita videlicet, ut nihil falsitatis, vel simulationis, aut deceptionis habeat annexum. Ad hoc pertinent quinque sequentes conditiones ex supra enumeratis; nempe, quod Confessio sit *Simplex*, id est, non ita artificiosè facta, ut aliquod peccatum occultetur, atque à Confessario non intelligatur. Item, quod sit *Pura*; tum quoad intentionem, ut non fiat ob pravam finem, utputà ob vanam gloriam, vel ad capeñdum favorem Confessarij &c. sed spe veniæ, atque ad consequendam peccatorum remissionem; tum etiam quoad explicationem peccatorum, ut fiat sine admixtione rerum, vel historiarum impertinentium. Insuper, quod Confessio sit *Fidelis*; id est, verax, & sine mendacio, de quo mox plura. Et *Nuda*; id est, non palliata, & vestita certis verborum ambagibus, quibus peccata oblcurentur, ne eorum gravitas à Confessario percipiatur, vel minus ponderetur.

11. Confessio debet esse vera, atque ideo simplex, pura,

Fidelis, Nuda, &

14. Et tandem, quod sit *Accusans*. Tum quia accusatio est de essentia Confessionis Sacramentalis, ut patet ex hujus definitione *num. 2.* allata. Tum quia Confessio ita debet institui, ut per eam poenitens se accuset, sibi que peccata imputet; non autem inaniter se excuset alteri ea imputando, v. g. diabolo, malis socijs, naturali complexionì &c. utpotè quæ eius liberam voluntatem ad peccatum cogere non possunt. Excipe tamen circumstantias illas, quæ speciem peccati mutant, atque ex mortali faciunt veniale; ut est indeliberatio actûs, imperfectus consensus voluntatis, & parvitas materiæ: hæ enim necessariò debent addi.

Accusans; quomodo?

15. Quæres, an mentiri in Confessione sit peccatum mortale? Resp. I. Mentiri deliberatè in Confessione circa materiam mortalem, ac necessariam, est peccatum mortale; & consequenter tali mendacio irritum redditur Sacramentum. Sic juxta omnes Theologos peccat mortaliter, & sacrilegè recipit Sacramentum, qui scienter negat se fecisse peccatum mortale, quod reverà fecit, ac necdum ritè confessus est; vel qui deliberatè dicit, se commisisse tale peccatum mortale, quod reverà non commisit; quia talis in Foro DEI malitiosè decipit Judicem, seu Confessarium, Christi Vicarium, & quidem in materia gravi, utpotè pertinente ad substantiam causæ, seu Sacramenti Poenitentia.

Mentiri in Confessione, an sit peccatum mortale?

16. Addunt Doctores, ac præsertim Bonacina *loc. cit. num. 9.* cum similiter peccare mortaliter, & invalidè confiteri, qui scien-

Quid si major numerus peccatorum exprimitur?

scienter majorem numerum peccatorum mortalium exprimit, quam reverà admittit : quia etiam talis decipit Confessarium in materia gravi. Per accidens tamen contingere potest, quandoque poenitentem circa hoc excusari à mortali ; ut si homo simplex, ac rudis, bonà fide majorem numerum fateatur, putans, consultius esse ac melius, majorem explicare numerum peccatorum, quam fortè minorem.

Vel sit mendacium circa peccatum veniale ?

17. Resp. II. Mentiri in Confessione circa peccatum veniale, vel aliam materiam non necessariam, aut quam hic & nunc confiteri quis non tenetur, non est peccatum mortale, sed veniale duntaxat. Ita Layman *lib. 5. tract. 6. cap. 8. num. 15.* Bonacina *loc. cit.* aliique communiter, contra Cajetanum. Ratio est : quia, cum tale mendacium non sit circa materiam necessariam Sacramenti Poenitentiae, non decipitur graviter ipse Confessarius, seu Judex.

Declaratur amplius.

18. Excipe, dummodò poenitens non sit confessus unum duntaxat peccatum veniale, ac circa illud mentitus. Quia, cum tale veniale tunc sit tota materia Confessionis, & iuxta hypothesein falsò narrata, nulla reverà afferretur materia Sacramenti Poenitentiae, ac proinde talis graviter peccaret : nisi fortè animi perturbatio, vel scrupulus, eum excuset. Ita citati Auctores, & alij.

III. Confessio debet esse Integra & sic

19. CONCL. III. Confessio debet etiam esse *Integra*. Unde Concilium Trident. *Sess. 14. cap. 5.* docet, ac infra *can. 7.* sub anathemate definit : *In Sacramento Poenitentiae ad remissionem peccatorum necessarium esse jure Divino, confiteri omnia & singula peccata mortalia, quorum memoria cum debita & diligenti prae-meditatione habetur, etiam occulta, & quae sunt contra duo ultima Decalogi praecepta ; & circumstantias, quae peccati speciem mutant.* Sed de Confessionis integritate, ex professio *Quest. seq.*

Fortis, ac

20. Ad hanc Confessionis conditionem spectat illa alia, qua dicitur, quòd debeat esse *Fortis* ; ne videlicet ob naturalem verecundiam, aut timorem, aliquid ex necessario dicendis omitatur. Unde patet, quòd ista conditio juvet ad integritatem Confessionis.

Secreta ; & quomodo ?

21. Huc accedit altera conditio, qua dicitur, quòd Confessio debeat esse *Secreta* : sic dicta, quòd ex Christi institutione ordinariè, & regulariter loquendo, debeat fieri coram solo Sacerdote Confessario ; unde & communiter *Confessio auricularis* appellatur. Nam si Confessio Sacramentalis ex Christi institutione

ne

ne non esset secreta (adeò, ut & Confessarius arctissime teneretur ad servandum Sigillum) ea hominibus foret difficillima, praesertim loquendo de peccatis occultis, & cogitationum; quin etiam parùm accommodata, ac consulta communitati Fidelium. Sed circa hanc ultimam conditionem.

22. Quæritur I. An Confessio Sacramentalis ita debeat esse secreta, ut non valeat, si fiat publicè; sive (ut alij loquuntur) An hæc conditio sit de essentia Confessionis? Resp. Quamvis Christus instituerit modum confitendi secretò, tanquam modum Confessionis regulariter & ordinariè servandum; valet tamen Confessio in casu necessitatis, aut alià de causà publicè, seu alijs audientibus facta: & consequenter non est de essentia Confessionis, quòd fiat penitus secretò. Ita communis Doctorum. Ratio est: quia ex institutione Christi Confessio secreta ita est præcepta, ut publica nec sit præcepta, nec prohibita; prout patet ex praxi, & communi sensu Doctorum de validitate Confessionis factæ per Interpretem. Hoc ipsum clarè probant verba Concilij Tridenti. Sess. 14. cap. 5. sic docentis: *Ceterùm quoad modum confitendi secretò apud solum Sacerdotem, etsi Christus non vetuerit, quin aliquis in vindictam suorum scelerum, & sui humiliationem, cum ob aliorum exemplum, tum ob Ecclesie offensæ adificationem, delicta sua publicè confiteri possit: non est tamen hoc Divino præcepto mandatum, nec satis consulte humanà aliquà lege præciperetur, ut delicta praesertim secreta, publicà essent Confessione aperienda.* Hæc Concilium.

23. Infertur proinde cum communi, quòd quidem valida sit Confessio facta per Interpretem, tamen per se loquendo nullus teneatur confiteri per Interpretem: quia Christus non quidem prohibuit Confessionem publicam, eam tamen non præcepit. Intellige, per se loquendo: nam peccator existens in periculo mortis, qui de perfecta contritione dubius, vel non satis securus esset, per accidens obligaretur confiteri per Interpretem, ut sic unà cum attritione, & Sacramento Pœnitentiæ justificaretur, atque evitaret æternam damnationem. Id autem fieret, non quidem ex præcepto Divino Confessionis, sed ex præcepto Charitatis erga seipsum, qua quilibet teneretur procurare salutem animæ suæ. Herincx disp. 3. de Confessione, quaest. 7. num. 91. Sannig disp. 10. de Confess. quaest. 2. num. 6. & 7. allegans Scorum 4. disp. 17. quaest. un. & alij.

Confessio, si fiat publicè, an valida sit?

Quid de Confessione per Interpretem?

Et de Con-
fessione,
tempore v.
g. naufragij
alia voce
facta.

(c) Juxta
dicenda n.

35 & seqq.

Confessio
an debeat
esse vocalis?

Saltem extra
calum im-
potentia?

Magna dif-
ficultas, aut
verecundia,
an excuset à
Confessione
oretenus fa-
cienda?

24. Infertur ulterius, quòd valida sit confessio facta ab existentibus in naufragio, vel quando tempore pestis plures in firmi decumbunt in eadem camera, etiam si ea fiat voce alta, ita ut ab alijs astantibus audiatur. In tali tamen casu, sicut & in priori, sufficit confiteri solum aliqua peccata, per quæ minus fama ejus apud circumstantes læditur; cum quandoque sufficiat integritas tantum formalis Confessionis. (c)

25. Quæritur II. Utrum Confessio debeat esse vocalis, ad eò ut poenitens teneatur confiteri sua peccata oretenus, ac proprijs verbis? Resp. I. Certum est, quòd impotentia excuset à Confessione oretenus faciendâ. Patet hoc ex communi sensu Ecclesiæ: sic enim muti, qui scripto, nutibus, vel alijs signis peccata sua exprimunt modo, quo possunt, meliori, sacramentaliter solent ac debent absolvi: & idem fit in moribundis, qui non valentes amplius loqui, signa doloris, ac petitiæ Confessionis exhibent.

26. Resp. II. Extra casum impotentia adest gravis obligatio, peccata sua oretenus, seu proprijs verbis confitendi. Patet hoc tum ex communi praxi, ac sensu fidelium; tum ex Concilio Florentino in Decreto Unionis, ubi pro parte Sacramenti poenitentia assignat *Confessionem oris*; id est, Confessionem oretenus factam, nisi forsan impotentia excuset. Huc accedit illud D. Augustini lib. *De vera & falsa poenitentia*, cap. 10. ac referatur c. *Quem poenitet. de poenit. dist. 1. precepit Dominus mandandis, ut ostenderent ora Sacerdotibus, docens corporali presentia confitenda peccata, non per nuntium, non per scriptum manifestanda.*

27. Infertur proinde, quòd, quamvis multi Doctores, ut Suarez, Vasquez, Lugo, Layman, alique velint, non solum impotentiam, sed etiam magnam difficultatem, vel nimiam verecundiam in exprimendis oretenus peccatis, excusare à Confessione oretenus faciendâ, ac sufficere, si scriptis comprehensa tradatur legenda Confessario; quòd præsertim sufficere ajunt, quando post peccata à Confessario lecta subjungit poenitens voce sensibili, *De his omnibus peccatis accuso me &c.* Nihilominus opposita sententia, quam tenent Mastrius in 4. disp. 5. num. 475. Sannig cit. dist. 10. quest. 5. num. 3. Faber alique, sit probabilior, tutior, ac in praxi meritò tenendâ: cum eam non solum Concilium Florentinum verbis citatis, sed ipsa etiam communis praxis fidelium suadeat, & confirmet. Accedit, quòd in materia valorem Sacramentorum concernente, tutior pars sit eligenda,

Quaest. II. Quomodo Confessio debeat esse integra? 1001
genda, ne Sacramentum sine urgente causa exponatur periculo
invaliditatis. (d)

(d) *De di-*
ctis Tr. 2.
Dist. 3. n.
57. & 58.

QUÆSTIO II.

Quomodo Confessio debeat esse integra?

28. **A**dvertendum, quòd integritas Confessionis sit duplex, Integritas Confessionis duplex; materialis, & materialis videlicet, & formalis. Tunc habetur *Inte-* Formalis, quæ? gritas materialis Confessionis, quando omnia peccata mortalia necdum legitime confessa quoad speciem, & numerum, Clavibus Ecclesiae subiciuntur, nullo prorsus sive ex oblivione, sive ex alia causa omisso. *Formalis* est, quando ea peccata Clavibus subiciuntur, quæ post diligens examen memoriae occurrunt, & ad quæ aperienda hic & nunc poenitens tenetur. Sive *Integritas tantum formalis* est, quando poenitens facit talem Confessionem, qualem moraliter loquendo in talibus circumstantiis potest facere, non obstante, quòd non omnia peccata mortalia exprimantur, inculpabiliter tamen. Unde illa Confessio dicitur formaliter saltem esse integra, in qua nihil omittitur cum culpa mortali: quòd si verò non solum nihil omittatur cum culpa mortali, verum etiam omnia & singula peccata rite exprimantur, tunc Confessio non solum formaliter, sed etiam materialiter erit integra. Quando autem omittitur aliquod peccatum mortale scienter, & absque justa causa, adeoque culpabiliter, tunc Confessio illa nullatenus erit integra, sed sacrilega.

29. **CONCL. I.** Per se, ac regulariter loquendo Confessio semper debet esse integra, etiam materialiter. Ita omnes Theologi; & patet ex Concilio Trident. *cit. Sess. 14. cap. 5. & can. 7. ibi: Si quis dixerit, in Sacramento Poenitentiae ad remissionem peccatorum necessarium non esse jure Divino, confiteri omnia & singula peccata mortalia, quorum memoria cum debita & diligenti premeditatione habeatur, etiam occulta, & quæ sunt contra duo ultima Decalogi precepta, & circumstantias, quæ peccati speciem mutant, &c. Anathema sit. Additur autem, per se ac regulariter loquendo, propter dicenda num. 35. & seqq.* Regulariter Confessio debet esse integra, etiam materialiter.

30. **CONCL. II.** Certum est, omnia peccata mortalia non dum legitime confessa. tam quoad numerum ac speciem, quam quoad circumstantias peccati speciem mutant, esse necessario confitenda. Patet hoc ex citatis verbis Concilij Tridentini, & Omnia peccata mortalia, quoad numerum,

LIIII 2

com-